

Gałkowo, wieś rosyjskich starowierów.

Gałkowo (Nikolaihorst / Galkowen) jest jedną z najładniejszych wsi staroobrzędowców Kościoła prawosławnego. Są to potomkowie osadników, którzy w Rosji w XVII wieku nie podali się reformom patriarchy Nikona, a prześladowani przez carat, emigrowali do wschodniej Polski i Prus Wschodnich. W 1825 r. uzyskali zgodę króla Friedricha Wilhelma III-ego na osiedlenie się w Puszczy Piskiej w Nadleśnictwie Eckerta Land.

Do dzisiaj osady Filiponów (miejskowa nazwa starowierów) jak Wojnowo, Gałkowo, Kadzidłowo, to małe enklawy na wielkiej przestrzeni lasów.

W czasie I-szej wojny światowej rosyjski Pop jako jeńiec wojenny trafił do Wojnowa (d.Eckertsdorf), gdzie osiedliwszy się zdołał nawrócić część starowierów do zreformowanego prawosławia. W 1923 r. została wybudowana drewniana, biała cerkiew, ostatnio świeżo odrestaurowana.

Namacalnym dowodem tradycji i wiary starowierów w Gałkowie jest stary cmentarz czynny do dnia dzisiejszego. Pozostałością ich sposobu życia są zachowane w gospodarstwach stare „banie” (sauny). Mały domek w Gałkowie nad naszym stawem był taką banią. Dwa kilometry od Gałkowa w Wojnowie znajduje się wiejski kościół – molenna, oraz stary klasztor żeński starowierów wraz z piękną kaplicą drewnianą w stylu Prawosławia. Zakonnice spoczywają na cmentarzu przyklasztornym.

Obecnie całość stanowi prywatną własność rodziny katolickiej. Przed II wojną światową mieszkały w okolicy tylko 4 rodziny ewangelickie. W tym czasie starowierzy posługiwali się już, na co dzień językiem niemieckim. Rosyjski pozostał jedynie językiem obrzędowym.

Po wkroczeniu Armii Czerwonej w czasie II-giej wojny światowej młode dziewczęta wysłano na Syberię. Obecnie większość Filiponów wyemigrowała do Niemiec. Pozostało niewielu starych ludzi.